

KAZALO

Predgovor	8	12 KRN ČEZ KRNČICO Po mulatjerah soške fronte	40	27 LOPIČ/MONTE PLAURIS Na skrajnem zahodu Julijcev	77	42 KURJI VRH Na robu Martuljkove skupine	110
Uvod	8	13 KRASJI VRH Malo obiskana gora nad Sočo	44	28 VELIKA BABA IN SKUTNIK Južna čuvaja Kaninskega pogorja	78	43 VRŠIČ NAD BELIM POTOKom Po neznanih lovskih poteh	112
Zasnova vodnika	11	14 VELIKI VRH Po udobni mulatjeri čez strma pobočja	46	29 VISOKI KANIN ČEZ VRH KRNICE Zahteven pristop na velikana Julijcev	80	VRATA, KOT IN KRMA	117
JUŽNA PREDGORJA	15	15 BOKA Mogočni slap pod Kaninom	48	30 ŠTRMA PEČ Odmaknjena lepotica Zahodnih Julijcev	82	44 SLEME Po lovski poti na razgledišče	118
1 Tošč Očak Polhograjskih Dolomitov	16	16 ROMBON Po sledeh soške fronte	50	31 MONTAŽ Drzna pot čez strmo steno	84	45 KUKOVA ŠPICA Lepotica nad Vrati	119
2 POLHOGRAJSKA GRMADA Okus po visokogorju	18	17 SVINJAK Bovški Matterhorn	52	32 VIŠ, GAMSOVA MATI IN DIVJA KOZA Mogočna veriga nad Žabniško krnico	86	46 ŠKRLATICA Druga najvišja gora pri nas	121
3 BLEGOŠ Travnati vrh med Selško in Poljansko dolino	20	18 JEREBOICA Visoko razgledišče med Vzhodnimi in Zahodnimi Julijci	53	33 TRBIŠKA KRNIŠKA ŠPICA Sredi plezalnega raja Julijcev	89	47 STENAR Razgledni gorski velikan nasproti Triglava	123
4 RATITOVEC Prijazen cilj v predgorju	22	19 MANGART Zahtevna tura na mogočno goro	54	34 NAD REMŠENDOLOM Slikoviti vrhovi nad pozabljenjo dolino	92	48 TRIGLAV Na očaka in okoli Stene	124
5 POREZEN Zelena kopa na meji med Gorenjsko in Primorsko	24	20 NIZKI VRH Skozi samotno dolino na neznane vrhove	56	35 KOPA ALI POLUDNIK Čudovito razgledišče nad Mangartskima jezeroma	94	49 RJAVA VINA Gora v senci Triglava	126
6 NANOS Ljubljenc primorskih planincev	26	TRENTA	61	36 VISOKA RATEŠKA PONCA Severni branik verige Ponc	95	BOHINJ IN POKLUKA	131
7 GRADIŠKA TURA V sončnih skalah Primorske	27	21 LEMEŽ Gora v ogledalu Krnskega jezera	62	37 PLANICA, KRNIKA IN MARTULJEK	99	50 ČRNA PRST Prijazni vrh nad Bohinjsko Bistrico	132
8 SNEŽNIK Osamljena piramida nad prostranimi gozdovi	28	22 TRAVNIK Skozi Zlatorogovo kraljestvo	64	38 JALOVEC Skladna podoba nad Tamarjem	100	51 MIŠELJ VRH IN MIŠELJSKI KONEC Slikovit greben nad Velim poljem	134
PRIMORSKA STRAN	33	23 BAVŠKI GRINTAVEC Lepotec nad Zadnjo Trento	66	39 MOJSTROVKE IN TRAVNIK Dva obraza iste gore	102	52 ŠKEDNJOVEC V osrčju Fužinskih gora	136
9 RODICA Med Bohinjem in Primorsko	34	24 GOLIČICA Gora v osrčju Trente	68	40 PRIŠOJNIK Široka gora nad Vršičem	104	53 DEBELI VRH Samotna gora nad Fužinskimi planinami	138
10 ŽABIŠKI KUK IN VOGEL Slikovit greben nad tolminskimi grapami	36	25 ZADNJIŠKI OZEBNIK Osamljeno razgledišče ob transverzali	70	41 RAZOR Lepotec med Trento in Krnico	106	54 PO GREBENU NA ZELNARICO Visoko nad Dolino Triglavskih jezer	140
11 VRH NAD ŠKRIBINO Vabljiv greben nad planino Razor	38	NA ONI STRANI MEJE	75	42 ŠPIK Drzni martuljški stožec	108	55 VIŠEVNIK Prijazni vrh nad Pokljuko	142
		26 ZAJAVOR V GREBENU MUZCEV Neznan svet za mejo	76			56 MALI IN VELIKI DRAŠKI VRH Razgledni gori nad Pokljuko	144
						57 TOSC Debeluh nad Velim poljem	146

KARAVANKE ZAHODNO OD LJUBELJA	151	72 TOLSTI VRH IN KRIŠKA GORA	183	87 KONJ	214	102 OKOLI PIHAVCA	252
58 MALOŠKO IN TRUPEJEVO POLDNE	152	Zraščeni gori nad Tržičem		Med Veliko planino in Presedljajem		Po sledeh trentskeh lovcev	
Prijeten sprehod med svizci in cvetjem		73 ŠTEGOVNIK	184	SAVINJSKA STRAN	219	103 VRH KRNIC	254
		Pozabljena gora v poraslem grebenu				Slikovit vzpon na veličastno goro	
59 KEPA	154	74 JAVOROV VRH	186	88 RINKE Z OKREŠLJA	220	104 MONTAŽ IZ DUNJE	257
Zakrita gora na meji med Gorenjsko in Koroško		Stranski vrh nad Kokro		Zahtevna tura okoli najlepših sten Grintovcev		Skalna divjina Zahodnih Julijskih Alp	
60 STRUŠKA	156	75 KOZJI VRH	188	89 MRZLA GORA	222	105 MALA PONCA	260
Razgledna gora na meji		Osamljeni Storžičev sosed nad Kokro		Iz MATKOVEGA KOTA		Krušljivi svet Martuljka	
61 VAJNEŽ	158	76 VIRNIKOV GRINTOVEC	189	Slikovita pot mimo Škafa			
Zapostavljeni Stolov sosed		Mejna gora nad Jezerskim		90 MRZLA GORA Z JEZERSKEGA	224	106 VELIKA PONCA	262
62 STOL	160	77 PRISTOVŠKI STORŽIČ	190	Dvakrat čez mejo na vrh		Zahtevna gora nad Veliko Dnino	
S severa na najvišji karavanški vrh		Razgledni vrh onstran meje		91 STRELOVEC	226	107 OLTAR	264
63 VRTAČA	162	78 JEZERSKI BABI	192	Visoki pašniki nad Logarsko dolino		Najvišji vrh Martuljka	
Zahtevna gora v bližini Stola		Razgibani vrhovi nad Ravensko Kočno		92 OLŠEVA	228	108 DOVŠKI KRIŽ	266
64 PALEC	164	79 VELIKI VRH NAD JEZERSKIM	194	Sončen greben nad Potočko zijalko		Med Vrati in Martuljkom	
Skrita gora nad Zelenico		Stranski vrh v grebenu Kočne		93 RADUHA	230	109 DEBELA PEČ	268
KOŠUTA	169	80 KOČNA	195	Mogočni vrh nad Savinjo		Zadnji dvatisočak nad Krmo	
		Mogočna gora z dvema vrhom		94 ROGATEC	231	110 PLANJAVA	270
65 KOŠUTICA ALI LJUBELJSKA BABA	170	KAMNIŠKA STRAN	201	Drzen pristop na razgleden vrh		Po neznanih poteh na znano goro	
Gora nad Ljubeljem				95 LEPENATKA	232	111 KROFIČKA	272
66 VELIKI VRH V KOŠUTI	171	81 KAMNIŠKI VRH	202	Prijazna gora na robu Savinjskih Alp		Vabljiva divjina nad Robanovim kotom	
Zahodni mejnik v grebenu Košute		Sončna travnata pobočja na pragu Kamniških Alp		96 VELIKI VRH IN DLESKOVEC	234	Imensko kazalo Avtorji fotografij	274 280
67 GREBEN KOŠUTE	172	82 KALŠKI GREBEN	204	Samotarja nad Dleskovško planoto			
VELIKI VRH-ŠKRBJINA		Široka gora v predverju Kamniških Alp		97 OJSTRICA IZ PODVOLOVLJEKA	236		
Razgledna tura nad Kofcami				Planotast svet na vzhodu Savinjskih Alp			
68 GREBEN KOŠUTE	173	83 GRINTOVEC	206	98 LASTOVEC IN DESKA	238		
ŠKRBJINA-KOŠUTNIKOV TURN		Malo znana grebenska smer na vrh		Vrhovi nad Vodotočnikom			
Po grebenu med dvema deželama				99 PECA	240		
69 KOŠUTNIKOV TURN	175	84 SKUTA	207	Gora kralja Matjaža			
Najvišji vrh v Košuti		Zahteven pristop čez naravne pode		ZA GORSKE SLADOKUSCE	245		
70 TOLSTA KOŠUTA	177	85 TURSKA GORA	210				
Osamljena gora na koncu grebena		Star pastirski prehod v osrčje Grintovcev		100 KUGYJEVA POT NA MONTAŽ	246		
NAD TRŽIČEM IN JEZERSKIM	181			Po stari ferati			
		86 OJSTRICA ČEZ ŠRAJ PESEK	212	101 TRENTSKI PELC IN SREBRNJAK	249		
71 STORŽIČ	182	Čez lovske prehode na Korošico		Lepotca nad Zadnjo Trento			

JUŽNA PREDGORJA

Mogočna veriga Alp, ki se vleče od Francije proti vzhodu, se v naših krajih počasi znižuje v hribovja in nadaljuje proti Dinarskemu pogorju. V tem delu najdemo pohlevnejše gore, ki se ne branijo obiskovalcem s težko dostopnimi skalami. Za izkušene planince so ti izleti zanimivi predvsem takrat, ko vreme ne dopušča pristopov na zahtevnejše cilje, za manj izurjene obiskovalce pa so primerni kot priprava na resnejše ture. V vodniku so opisani izleti v štirih območjih: v Polhograjskih Dolomitih in Škofjeloškem pogorju ter na Nanosu in Snežniku.

Razgibani Polhograjski Dolomiti ležijo v neposredni bližini Ljubljane. Najvišji vrhovi komaj presegajo 1000 metrov. Strma pobočja in globoko zarezane grape dajejo videz resnega sredogorskega sveta, ki ga omilijo po grebenih posejane vasice, osamljene kmetije in številne slikovite cerkvic. Vrhovi so primerni tudi za kraje popoldanske izlete. Opisana sta Tošč in Grmada, dva nedvomno najzanimivejša gorniška cilja v skupini.

Med Sorškim poljem na vzhodu, Cerkljanskim hribovjem na zahodu, Ratitovcem in Jelovico na severu ter Polhograjskim hribovjem na jugu se razprostira zeleno Škofjeloško pogorje, ki s svojim zahodnim koncem spada že k predgorju Julijskih Alp. Najvišji vrhovi presegajo 1500 metrov, vendar so dostopni brez večjih težav. Pobočja so porasla z gozdovi ali s travo. Poti nanje so udobne, dobro markirane in primerne za vsakogar. Tudi ta svet pestrijo hribovske vasi. V knjigi so opisani vzponi na tri glavne vrhove: Blegoš, Porezen in Ratitovec.

Nanos je prostrana kraška planota nad Vipavsko dolino. Večji del je pokrit z gozdovi, kot vrh pa je zanimiva izrazita Pleša na skrajnem jugovzhodnem koncu. Na njej sta TV oddajnik in planinska koča. Flora se je prilagodila bližini morja in se precej razlikuje od rastja v osrednjem delu Slovenije. Južna pobočja Nanosa s krajsimi stenami padajo v Vipavsko dolino. Opisani turi potekata čez strma skalnata pobočja v Razdrtega na Plešo in iz Vipave na Gradiško Turo. Prav tu, na toplem jugu Slovenije, lahko v hladnejših mesecih občutimo visokogorsko vzužde zahtevnih zavarovanih poti.

Daleč na jugovzhodu Slovenije stoji imeniten razglednik Snežnik. Njegov stožčasti vrh se osamljen dviga nad prostrano in z gozdom poraslo planoto. Ob jasnih dnevih je dobro viden tudi z gora na severu in zahodu Slovenije. Zaradi odmaknjenosti in zanimive lege je nedvomno vreden obiska.

- 1 **Tošč**
- 2 **Polhograjska Grmada**
- 3 **Blegoš**
- 4 **Ratitovec**
- 5 **Porezen**
- 6 **Nanos**
- 7 **Gradiška Tura**
- 8 **Snežnik**

VELIKA BABA IN SKUTNIK

Južna čuvaja Kaninskega pogorja

28

Zahtevna označena pot

VIŠINA VRHA	2148 m
VIŠINA IZHODIŠČA	1100 m
VIŠINSKA RAZLIKA	1200 m
TEŽAVNOST	*****

VIŠINA VRHA
Velika Baba, 2148 m
Skutnik, 1721 m

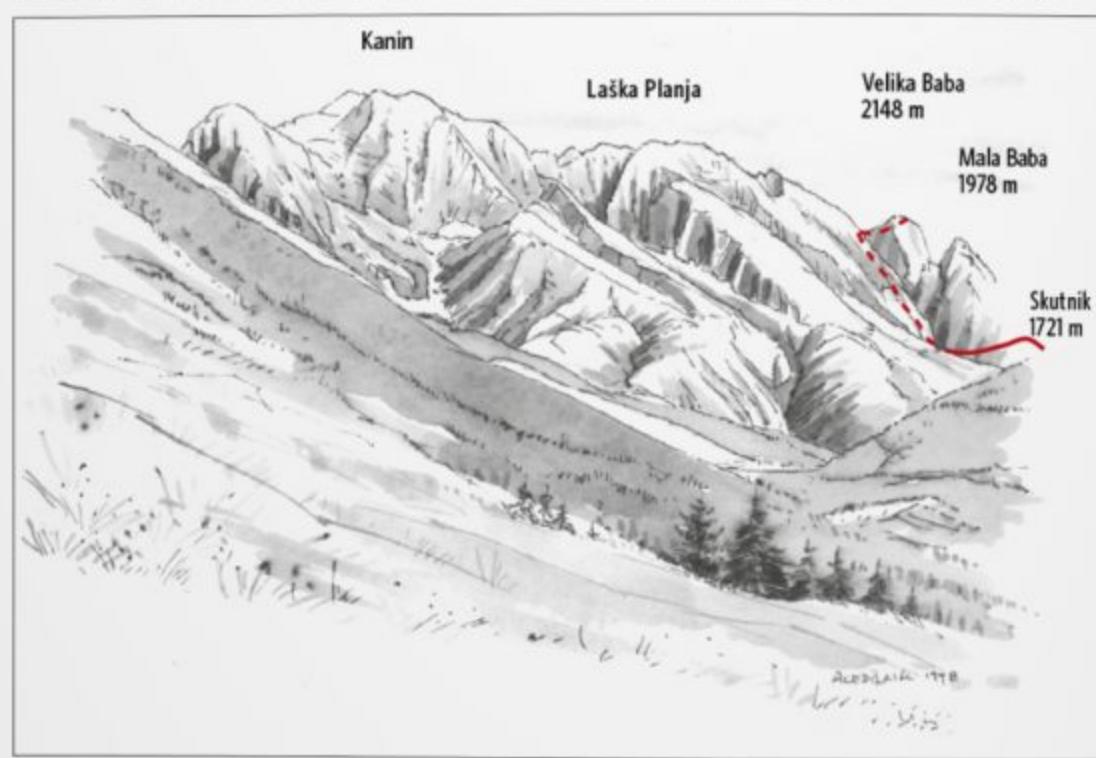
NAJPRIMERJEJŠI ČAS
Kopni letni časi. V zgodnjem poletju, ko leži v zgornjem delu grape sneg, potrebujemo dereze in cepin.

TEŽAVE
Pot skozi grapo je precej slaba, svet pa je strm in drobljiv. Na vrh Velike Babe poti sploh ni in prehode je treba iskati po brezpotju. Potrebna sta previdnost in trden korak. Preostali del ture ni zahteven.

DOLŽINA TURE
Planina Kot-bivak 2 h
Bivak-Velika Baba 2 h
Velika Baba-bivak 1:30 h
Bivak-Skutnik 1 h
Skutnik-planina Kot 1 h
Vzpon 4 h
Sestop 2:30 h
Skupaj 7-8 h

ZAVETIŠČE
Bivak CAI Manzano, 1650 m

ZEMLJEVIDA
Canin - Valli di Resia e Raccollana, 1 : 25.000,
Tabacco 027; Juliske Alpe, vzhodni in zahodni del, 1 : 50.000, Sidarta

Na Veliki Babi se Kaninova skupina na jugu še zadnjič vzgneče čez 2000 metrov, njena sosedna Mala Baba pa je zadnji vrh s skalno podobo. Pod njima je na naši strani vas Žaga, na italijanski pa skrivnostna dolina Rezija, zanimiv otok Slovencev. Še vedno lahko srečamo domačine, ki govorijo nam težko razumljivo slovensko rezijansko narečje. Skutnik/Monte Guarda je pravo nasprotno Veliki Babi, saj ima manj drzno obliko v travnatem slemenu južno od glavne Kaninske skupine. Oba cilja lahko povežemo v prijetno turo. Izhodišče zanjo je hkrati izhodišče za Visoko rezijansko pot (Ta visoka rosajanska pot/Alta Via Resiana), ki so jo domači planinci spretno speljali okoli svoje doline po najvišjih grebenih Kanina. Naša tura je lahko lep uvod ali dopolnilo tega velikopoteznega višinskega sprehoda.

IZHODIŠČE

Začnemo in končamo v Reziji. Do tja lahko pridemo iz kraja Na Beli/Resiutta v dolini Bele/Canal del Ferro ali čez mejni prehod Učja in prelaz Krnica. Skozi Rezijo vozimo po asfaltirani cesti proti vzhodu. Vožnja je prava dogodivščina, saj je cesta zelo ozka, strma in ovinskasta. Skozi zadnji zaselek Korita/Coritis nadaljujemo po vse slabši cesti proti planini Kot/Coot. Vozilo pustimo pod planino pri znaku za prepoved vožnje.

OPIS

Na planini poiščemo začetek markirane poti št. 642. Vodi nas proti levi zložno navzgor na planino Zgornje Brdo/Berdo di Sopra, z nje pa desno proti Babi. V ključih se dvigamo v vpadnici grape med Veliko

Babo in Vrhom Žlebi. Pod ostenji Babe zagledamo kovinski bivak CAI Manzano, ki je naš neposredni cilj. V njem je 12 ležišč. Od bivaka sledimo Visoki rezijanski poti v grapo med Babo in Vrhom Žlebi. Stezica je skromno utrta po precej strmem in drobljivem terenu, zato je potrebna previdnost. Pripelje na sedlo Med Baban, kjer pogledamo na našo stran, na Kaninske pode. Visoka rezijanska pot se s sedla nadaljuje po grebenu proti severu. Mi pa se vzpnemo na južno ležečo Veliko Babo.

SESTOP

Z vrha se vrnemo na sedlo Med Baban in dalje do bivaka. Malo pod njim zavijemo po skoraj vodoravni markirani stezi št. 731 proti jugu okoli gmote Velike Babe. Čez slabe pol ure stopimo na travnato sleme, ki je podaljšek glavnega grebena. Po njem se sprehodimo po

meji visoko med Slovenijo in Italijo do Skutnika. Tu se greben obrne proti zahodu, mi pa sestopimo po markirani mulatjeri št. 741 nazaj na planino Kot.

Na grebenu Skutnika

Jalovec dominira nad zatrepom Planice. Najvišji vrh na levi je Travnik, od njega se proti Jalovcu razteza severno ostenje Šit.

PLANICA, KRNICA IN MARTULJEK

Planica, Krnica in Martuljek so stranske doline, ki se iz Zgornjesavske doline zajedajo v Julijske Alpe. So imenitna izhodišča za številne čudovite ture. Gore od Jalovca do Martuljka so poleg Triglava, ki je kraljestvo zase, in Trente s svojim posebnim čarom, najlepši del našega visokogorja. Na večino najvišjih vrhov so speljane markirane poti. Čeznje vodi tudi Slovenska planinska pot. Na samem začetku Planice nas pozdravijo znane skakalnice, nad njenim zatrepom pa v višave ponosno kipi drzen Jalovec. Skladna oblika obrušenega kristala navduši slehernega ljubitelja alpskega sveta. Na jugu se nad dolino dviga mogočen greben Mojstrovk, Travnika in Šit, ki s strmimi ostennji vabi predvsem alpiniste. Tu se je pisal pomemben del zgodovine slovenskega alpinizma.

Čez Vršič je speljana edina cesta, ki prek osrednjega dela Julijskih Alp povezuje Gorenjsko s Primorsko. Poleti je tu pravi prometni in planinski živžav. Na prelazu se križajo tudi številne markirane poti, zato je glavno izhodišče za najlažje pristope na Jalovec, Prisank in Razor. Na njem ali pa v njegovi neposredni bližini stoji kar pet planinskih koč.

Dolina Krnice ali Velike Pišnice obkrožajo Prisank, Razor, Škrlnatica ter južna pobočja zahodnih martuljških gora. Iz nje nas markacije popeljejo le na Špik in čez Kriško steno, vse ostalo je brezpotje. Prav sem se vrnemo tudi v zadnjem poglavju za izkušene gorske sladokusce.

Martuljkova skupina je ohranjena kot pravo visokogorsko brezpotje. Označenih poti tu skoraj ni. Gorskim samotarjem se tako ponujajo svojevrstna raziskovanja. Ni nam treba na vrhove. Prijetno doživetje je že sprehod v krnico Za Akom ali Pod Srcem. V obeh je skrit bivak, v katerem gorniki najdejo skromno zatočišče. Prenočevanje v bivaku je posebno doživetje. Ob jasnih večerih pod zvezdnim nebom si tako neskončno daleč od napornega vsakdana! V vodniku opisani turi v Martuljku vodita na predvrha Kurji vrh in Vršič. Sledimo starim lovskim stezam in prehodom. V osamljeni dolini Belega potoka pod severnimi ostenji Kukove špice lahko občutimo nenavaden mir in odmaknjenost od sveta.

37 Jalovec

38 Mojstrovke in Travnik

39 Prisojnik

40 Razor

41 Špik

42 Kurji vrh

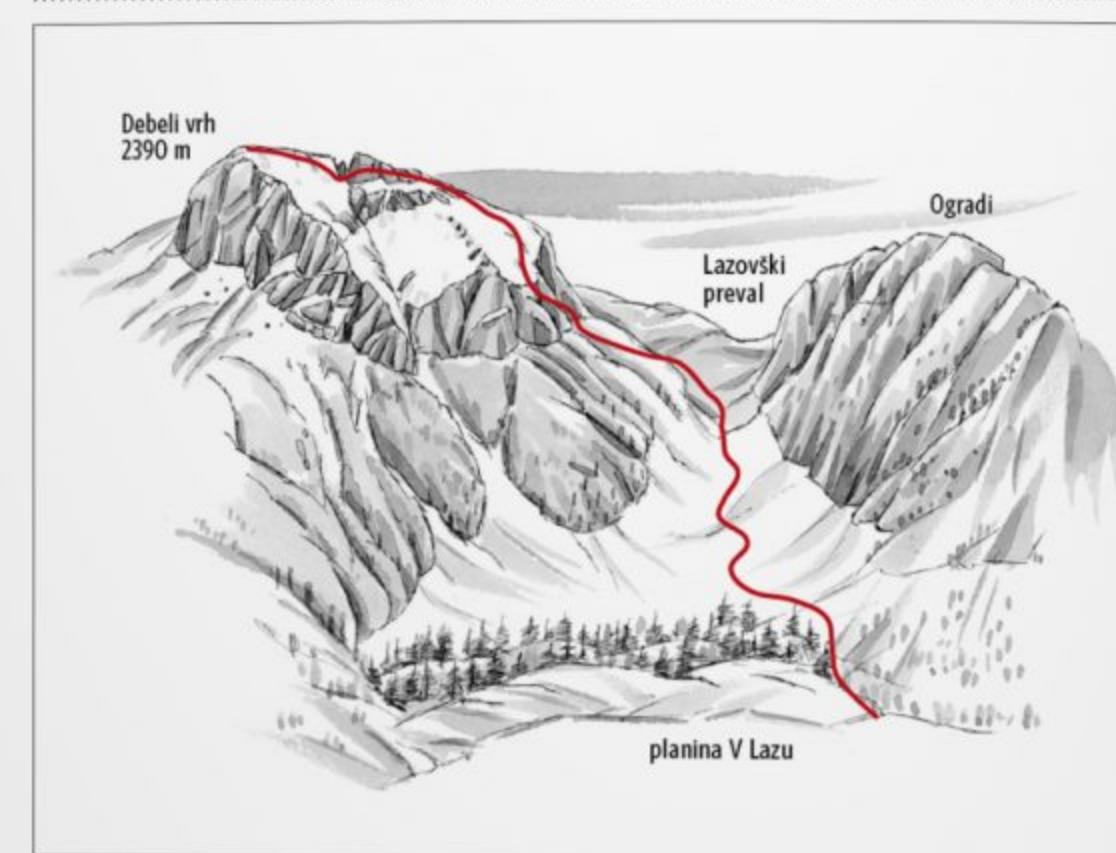
43 Vršič nad Belim potokom

DEBELI VRH

Samotna gora

nad Fužinskimi planinami

53

Debeli vrh je najmogočnejša gora v odmaknjenem svetu Fužinskih planin. Na vse strani kaže značilno kopasto obliko. Planinski vrvež ga ne doseže, čeprav je le streljaj odmaknjen od gorske magistrale med Triglavom in Triglavskimi jeziki. Dostop nanj je dolg in ni olajšan z markacijami. Najlažji je s planine V Lazu prek Lazovškega prevala. Hodimo po brezpotju jugovzhodnega grebena, v škrbini pod vrhom pa moramo tudi malo poplezati. Vrh nas nagradi s širokim razgledom in čudovito mehko travo, kot ustvarjeno za poležavanje.

IZHODIŠČE

Iz Stare Fužine se zapeljemo proti Vojam, po dobrem kilometru pa zavijemo levo navzgor po dolini Suhe do planine Blato. Poleti pobirajo cestnino oziroma parkirnino.

OPIS

Pred planino Blato krenemo po markiranem kolovozu proti planini Pri Jezeru, vendar že kmalu zavijemo desno na slabši markiran kolovoz proti planini V Lazu. Dvignemo se na preval v gozdnem hrbtu, ki tvori podaljšek Ogradov. Z njega se rahlo spustimo čez poraščen kotanjast svet do slikovite planine V Lazu.

Varianta dostopa v Laz poteka čez planino Pri Jezeru, kjer je oskrbana koča. Tudi ta pot je markirana, le nekoliko daljša in se prav tako začne na planini Blato.

138

Zahtevna neoznačena pot

VIŠINA VRHA
VIŠINA IZHODIŠČA
VIŠINSKA RAZLIKA
TEŽAVNOST

2390 m
1147 m
1240 m
* * * *

NAJPRIMERNEJI ČAS

Izlet je primeren za kopne letne čase. Pozimi in spomladi svet okoli Debelega vrha vabi na turno smuk, vzpon na vrh pa je precej zahteven. Potrebna je popolna zimska oprema, vključno z vrojo.

TEŽAVE

Potrebujemo smisel za orientacijo, zlasti nad Lazovškim prevalom. Pozorni moramo biti tudi pri iskanju markacij med množico poti v spodnjem delu. Zadnja škrbina tik pod vrhom zahteva nekaj plezalske spretnosti.

DOLŽINA TURE

Blato-planina V Lazu 2 h
Blato-Pri Jezeru-V
Lazu 2.30-3 h
V Lazu-Lazovski preval 1 h
Lazovski preval-vrh 1.30 h
Vrh-Lazovski preval 1.30 h
Lazovski preval-
Blato 2-2.30 h
Lazovski preval-
Krstenica-Blato 2-2.30 h
Vzpon 5-5.30 h
Sestop 3.30-4 h
Skupaj 8.30-9.30 h

ZAVETIŠČE

Koča na planini Pri Jezeru, 1450 m

S planine V Lazu sledimo markirani stezi proti Vodnikovi koči po dolinici proti severovzhodu na Lazovški preval, 1966 m, med Debelim vrhom in Ogradi. Na prevalu ali tik pod njim se obrnemo proti Debelemu vrhu, zapustimo oznake in se napotimo po desni, severni strani slemenja po robu kratke stene nad pobočjem oziroma dolino, imenovano Za Debelim vrhom. Kmalu na levi zagledamo značilno rdečo poševno zajedo in se desno ob njej povzpnemo na greben oziroma slemenje. Sledimo mu na vzhodni predvrh. Do najvišje točke nas čaka še nerodna škrbina, ki jo obidemo malo pod njim po južni strani.

SESTOP

Sestopimo na Lazovški preval, potem pa lahko nadaljujemo po poti vzpona. Zelo lep je tudi povratek prek planine Krstenice, ki ni nič daljši. Z Lazovškega prevala se spustimo na vzhodno stran v dolino med Ogradi in Stogi. Pot po njej je opisana pri vzponu na Škednjovec (tura št. 52).

ZEMLJEVIDI

Bohinj, 1 : 25.000;
Triglav, 1 : 25.000; Julisce
Alpe, vzhodni in zahodni
del, 1 : 50.000, Sidarta

Plečat Debeli vrh v bogastvu jesenskih barv

139